

škodljive živali“. Kdor jih nima, naj pa sledeče prebere, da bode vedel, kako ta škodljivec škodo dela.

Konei meseca aprila ali prve dni meseca maja, kakor je namreč vreme, pride metuljček iz prezimivše bube na dan. Po dnevi se skriva pod listje, po noči pa leta živahno okolo tje do svetlega jutra. Kmalu potem odloži samica svoja bela in svitla jajca za mladi zarod. Za štirinajst dni izvali se gosenčica in z vleče s svilastimi nitkami nekoliko cvetnih popkov skupaj in sredi njih sedeča, požre jih polagoma.

Ko je z enim ograbkom gotova, napravi si družega in tretjega, ter naposled, ko se je v tem nekolikokrat prekožila, doraste in se spusti ob niti navzdol ter se zabubi v belem spredku za trsovim lubom in po družih kotičkih, časi pa tudi onde, kjer je žrla.

Gosenica je s prva bela, glavo ima pa črno in po hrbtu rudečkasto progno. Ob straneh in zadaj je nekoliko kosmata. Pozneje je rusa in meri dorusla 12 milimetrov.

Uže sredi meseca julija leta metulj družega zaroda, ki je se vé da mnogo številnejši od prvega. Oplojene samice polagajo na grozdne jagode, ki so zdaj uže precej debele. Najljubše so jim trte z gosto nabitimi grozdi in z mehкими jagodami. Mlada gosenčica zavrtja se v jagodo in onde nastane modra pika in sredi nje luknjica, skozi katero se je škodljivka zadovolbla v jagodo in skozi katero tudi izriva blato, ki potem pogostoma na nitkah visi ob jagodi.

Gosenici ena jagoda ni dovolj, temveč gre od jagode do jagode. Izjedena jagoda se usuši in odpade, pri mokrem vremenu pa gnije in se skisa. Ako se v trgatvi take jagode ne obirajo, temveč se grozdje mesti, kakeršno je, potem je vino kislo in nestalno. Odtod tudi ime: kiseljak.

Metuljčki naj se lové. Jako koristno je pokončevanje gosenic pomladnega zaroda. Gosenica se poišče sredi očitnega spredka in se zmesti. Še hitreje gre to delo od rok, ako na gosenico kanemo kapljico neke tekočine, ki jo gotovo umori. Tekočino si napravimo, ako obarimo prostega tobaka in tej obari pridenemo trideset odstotkov vinskega cveta (spirita) in pet do šest odstotkov pátoke. Pri tem nam dobro služi orodje, s katerim se v šivalne stroje olje kaplje, samo da naj bode nekoliko večje. Najbolje pa storiš, ako zatiraš bube v zimskem stanu s tem, da odrgneš in odstraniš s trt ves stari mrtvi lub in očistiš vse poke in globelice na trsu in na kolji. Pri tem delu dobro služijo dratene krtače in nalašč za to napravljene dratene rokavice. Ako ni teh pri roci, dober je tudi nož, ki pa ne sme biti oster. Vse, kar se je s trt zgulilo ali odrezalo, mora se pobrati

in sežgati. Sploh je pa tudi v vinogradu gledati, da je čist in da imajo mrčesi v njem kolikor mogoče malo skrivališč.

Premiranje bikov in licenciranje vršilo je se uže na večih krajih slovenskega Štajerskega. Došla so nam poročila iz Ljutomera, sv. Lenarta v Slovenskih goricah, Maribora, Celja, Slov. Bistrice, katera zaporedom objavimo!

Pri sv. Lenartu vršilo se je to 5. junija. I. državno darilo prejel je Franc Rajšp v Ra-dehovi za 1½ leta starega bika Marijahoferskega plemena, I. deželno darilo Janez Krampergar v Cerkevniku za 2½ leta starega bika domačega plemena, II. deželno darilo tisti pa za 1½ leta starega bika domačega plemena skrižanega z Marijahoferskim, III. deželno darilo Jurij Bezjak v Ledinku za 2 leti starega bika, domačega in Marijahoferskega plemena, IV. deželno darilo Ignac Šparovec iz gornjih Žerjavcev za 2½ leta starega bika in tudi domačega in Marijahoferskega plemena in V. deželno darilo Ignac Rotman v Gasteraji za 3-letnega bika, črno-belega, domačega plemena. (Dalje prih.)

Letina kaže po vsej Avstriji srednje, zimine so povsod redke, pa klasje narašča krepko. Koruza, ječmen, oves krompir dobro kažejo. Sadovja pa Štajerci poprek letos ne bodo toliko imeli, kakor lani, tem več pa sadjerejci po drugod, posebno na Českem, kder je lani z njim spodletelo. Gorice kažejo dobro, kder je kabrnkov kaj. Ocvetelo bode vse lepo in še ta mesec, vino utegne tedaj dobro prirasti. Hmelj pa je izvrsten.

Sejmi. 2. julija sv. Ilj pri Slov. Gradci, Petrovče, Polensak, Remšnik, Tinsko. 4. julija sv. Peter na Ottersbacku, Rečica, Vozenica.

Dopisi.

Iz Maribora. (Svečanost — čitalnica — okrajni zastop — nesreča — dr. Duhač) Na prihod cesarjev se mesto živahno pripravlja. Med dr. Radajevim in dr. Schmitterjevimi hramom v Graškeji ulici postavijo slavolok. Tam pričaka cesarja 56 belo-oblečenih gospa, najlepša mu pokloni cvetlice, za njimi vrsti se 500 belo-oblečenih šolaric. Cesar se pelje skoz dvojni špalir veteranov, turnerjev, požarnih brambovcv itd. skoz poštno, gosposko ulico na veliki trg, potem skoz stolno ulico v škofovsko palačo. Pred njo ga pozdravijo oficirji, uradniki, duhovniki, profesorji, učitelji, župani, šolska mladež. Zvečer bo baklada, razsvetljenje mesta, podoknica in potem se uhodi na stolni trg zaprejo, da bo mir. Drugi den 10. julija ogleduje cesar vojaštvo na velikem vadišči v Radvanji ob 6. uri zjutra, potem ob-

išče bolnišnico, daje v škofovej palači avdijence, se vdeleži razkritja Tegethofovega spomenika, se poda v vojaško bolnišnico, na kolodvor, pogleda železniške delavnice pri sv. Jožefu in se pelja o poludne v Ptuj! — Čitalnica obhaja v pondeljek 2. julija 600letnico Habsburško ob 8. uri zvečer z govorom in banketom. — V okrajnem zastopu prosi sv. Jurjevski župan dovoljenja prodati srenjske vrednostne papirje, št. Iljski za podporo nekeje cesti, sv. Marjetski za širji most čez Pesnico in Razvanjski, da bi smel srenji velik dolg nakopati za stavljenje nepotrebne nemškutarke šole, katerej „šulverajn“ doplača 1600 fl. Razvanjčanom so mariborski nemškutarji možgane zmešali. Naposled skočijo še vsi iz stare slovenske v novo nemško kožo, katero jim krpajo prusački šulferajnlarji! — Stekel pes je več drugih ogrizel in sedaj delajo zaradi tega mariborski psi britko pokoro. Vsi so zaprti na 6 tednov! — Nemškutar dr. Duhač je za rumunske kraljici v Celovec poslal šopek cvetlic, a sedaj iz Bukarešta prejel rumunski „orden“. Bog mu ga „požegnaj“!

Od sv. Andraša v Slov. Goricah. (Naj se poboljša!) Naš krčmar in nekdanji cekmešter Rola ne more pozabiti, kako prijetno je bilo, ko je smel v Ptuj, ko so cesarja Jožefa postavili, zastonj jesti in piti. Mož ni tak siromak, kakor so nekteri Haložani in Poljanci, da bi si ne mogli kupiti sam jesti in piti. Če pa je itak šel tje, kjer se je zastonj jelo in pilo, tedaj mu tega ne more nihče šteti v čast in on sam bi naj pametneje storil, ko bi molčal o tem. Če pojde še stokrat mej Nemce jest in pit, ti ga bodo na tihem vedno zaničevali, on ostane krčmar, ki od slovenskih grošov med Slovenci živi, a nikogar ne bode do tega pripravil, da bi se po njem ravnal. Slovenca še dozdej pamet ni tako daleč zapustila, da bi se pustil od vsacega barusača za košček mesa in liter vina ali piva zasmehovati in zasramovati. To si naj zapomni krčmar Rola.

Od sv. Jakoba v Slov. goricah. (Vino kupcev nima) L. 1882 smo hvala Bogu spravili še nekaj in tudi ne najslabše kapljice tukajšnjih vinskih goric v kleti s trdim upanjem, da ob svojem času dobimo za njo zasluženi potrební denar. Pa kako smo se ovarali! Sredi leta že pride in niti enega pravega vinskega kupca še videli nismo. Ljudje so primorani svojo pošteno vino iti ponujat v mesto, pa navadno se žalostni vračajo. Še 30 goldinarjev se jim rado ne obljubi za štrtinjak. Reveži, koliko jih stane dela, stroškov, koliko imajo skrbi, kolikokrat molijo za dobro vinsko leto in dela se jim ponudba, kakor da bi vino ukrali. Neki kupec v Čmureku ga je baje po istej ceni nad 50 štrtinjakov kupil. Jeza lahko poprime vsako pošteno srce, kako še bojda neki krč-

marji po mestih in goratih krajih ovo nezdravo brlzigó krčmarijo, ki se ji pravi ponarejeno vino. Nikder se ne sliši, da bi se bilo zoper take „pančarje“ postopalo. Nič manje žalostno je, koliko vina se iz Ogerskega sem na Štajersko zvozi in tukaj proda. Ni treba vprašati, katero obeh je bolje in vkljub temu so kleti mestnih vinotržcev preobložene z ogerskim vinom, ter gredo od tod na Koroško in gornje Štajersko, kodi se občinstvu priporočajo po 28—40 krajcarjev na liter, po naših poprek boljših vinih pa nihče ne bara. Veliko krivi so tudi emureški in mariborski, Bog vedi odkod privandrani vinski trgovci, ki so prejšnje kupce splasili. Če se to kmalo na bolje ne obrne, gredo naši kmetje zaporedoma na boben in raketom žvižgat.

Iz Ptuja. (Nemškutarji se pripravljajo iti lovit slovenskih kmetov.) Tukaj je nemško društvo „Fortschrittsverein“. Načelnik mu je znani kričač in rogovilež, doktor Hans Mihelič. Tega človeka je predlanskim nek tukajšnji komij pri sodnji ovadil, ker se je prè (gosp. doktor) pregrešil zoper kazensko postavó zavoljo nekega prav gujusnega djanja, o katerem nam pisati ni mogoče. Mi čakamo že dobro leto, da bi se ta doktor opravičil ter komija na laž postavil. Toda doktor molči in to njegovo molčanje nas sili verjeti, da je to istina, kar je trdil komij v svojej tožbi. Drug človek bi odložil vse častne službe in se lepo skril. Ali Mihelič tega ne ve in ostane ud okrajnega zastopa, ud mestnega okrajnega šolskega sveta, zelo glasnega nemškega šulfereina kakor tudi „fortschrittsfereina“ itd. Toti mož je povsodi prvi, kjer se ruje in psuje na nas Slovence pa na ubogega kmeta. Omenjeni „fortschrittsferein“ je imel 19. t. m. neko sejo. Nas zinemiva samo jedna točka te seje t. j. volitev rogovilškega odbora za prihodnjo volitev v okrajni zastop. V toti odbor so bili voljeni sledeči gg.: Doktor Mihelič, W. Pisk, Rodošek Gustav, Kaiser Martin, Bratanič Otto, Hutter Simon in čujte bivši trgovec Eckl. Ko bi naši nemčurji le malo kaj pomislili, ne rogovilili bi tako proti nam, posebno zgoraj omenjeni gospodje nekteri se imajo za vse, kar imajo, zahvaliti našemu kmetu. G. Pisk je privandral iz Moravskega. Kaj je bil, ima li kaj ali nič, kako vero ima, sploh ta človek je pri nas zelo „temna“ osoba in še celo njegovi prijatelji in pajdaši nič o njem ne vedo. To pa vemo vsi, da bi bil g. Pisk ptujski župan, načelnik okrajnega zastopa, itd. Tudi o tem možu bodemo še nekaj ob priliki govorili. O g. Rodošku pa za danes molčimo. Mož je še mlad in morebiti da ga vendar še pamet sreča. Martin Kaiser pa ima najmanj razloga proti nam rovati i možko ni, da se pusti za nos voditi še mokrim mladičem. Sicer pa ome-

nimo, da zemeljsko bogastvo še ni vsa sreča na svetu, da to ne dela človeka ne izobraženega pa tudi ne uplivnega posebno če se pomisli nekoliko — na preteklost; vsaj se poznamo. — Otto Bratanič pa je prè pravi naslednik svojega dobrotljivega očeta, kterega posebno imajo Haložani še v „dobrem“ spiminu. Ker nima nikakega posla, ostajalo mu bo dovolj časa za rovanje. Simon Hutter pa je v kratkem pri šnopsu obogatel. Ta mož je sicer Nemeec, zato bi mu svetovali, da naj nas Slovence pri miru božjem pusii. G. Eckl pa je bralcem „Slov. Gospodarja“ poznat, posebno od tistega časa sem, ko je v okrajnem zastopu našim kmečkim zastopnikom, kateri pa imajo, kakor znano ravno tako pravico tam biti, kakor on, kričal: „ihr Bauern, bleibt's bei euerem „Pflug“. Tudi ta mož si je pridobil od našega slovenskega kmeta nekaj novcev, zdaj ko ima zadosti, izročil je trgovino drugemu, sam pa rogovili proti nam. — Ti gospodje tedaj imajo nalogo proti nam rogoviliti in slovenskega kmeta iti lovit.

Iz Sevnice ob Savi. (Vspéh tukajšnjega šulferajna.) Prostora jim že zmanjkuje za ponemčevanje otrok. Morajo dozidavati za tukajšnji „šulferajn“. Ko bi bili vendar vsi, tudi kmetje, tako pametni, kakor je bila neka osebnica, ki je dala svojo hčerko koj v začetku v šulferajnsko šolo toliko da so jo oblekli, potem pa jo doma obdržala, grozili so se sicer, da bo kaznovana, in da bo žandar prišel po njo, a niso nič opravili! Ko bi jih več tako storilo, ne bilo bi jim treba šole dozidavati. Tega so si kmetje in drugi sami krivi, ko ne vejo, kaj delajo. Mislijo si: naj se nauči kaj nemški, da ne bo takov tepec kakor sem jaz. Če grem kaj v komisijo ali na davkarijo pa nikjer nič ne poznam, zakaj in kaj plačam. Res je to! Pa jih ni treba ravno tem nemškim naseljencem v šolo dajati! Saj se tudi v tri-razredni ljudski šoli toliko nauči, da nekaj zastopi in zna. Gosp. Ausserer in pa Kaučič, ako se že hočeta in pa morata teh krajcerjev znebiti, naj bi jih pa v Tirole ali na Nemško pošiljala svojim rojakom in znancem; saj vemo, da je tudi tam dovolj revnih, ki potrebujejo oblačila in hrane. Tiste Sevničane in pa sevniske občane pa bodi zelo sram, da hočejo svojim otrokom tisti jezik, katerega so jih komaj naučili, tako rekoč: izdreti in zavreči dati. Posavčan.

Iz Slov. Gradca. V dopisu iz Slovejngradca 14. junija t. l. je sledeče neresnično: 1. Moram še enkrat kot neresnično zaznamovati, da ni nad mojim stanovanjem o binkoštnih praznikih nemška zastava bila razobešena; bila je le belgijska, a ne od mene, ampak od mojega hišnega gospodarja postavljena. 2. List, kojega sem s svinčnikom g. Runovcu učitelju v

Razborji pisal, je družega zapopadka, kakor dopisatelj trdi. 3. Ni resnično, ka bi jaz kedaj kot pevovodja tukajšnjega pevskega društva izustil, slovenske pesmi društvo ne sme peti; nisem za take izraze nikakor ne pooblaščen; a res je, da so slovenjegraški peveci že mnogokrat pod mojim vodstvom gospodom okoliščine serenade s slovenskimi pesmami peli. 4. Ni resnično, da sem kedaj na ukaz občë spòstovanega g. Dr. Tomscheg-ka pri Lobeji na drevesa plezal, češ, drevo slovenske zastave obropati; to je storil brizgalničar Lahove in njegov tovarš.

Janko Trobej, učitelj.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesar nahaja se sedaj v Ischellnu, cesarjevič Rudolf pa v Laksenburgu pri svojej ženi princesinji Štefaniji, kojēj se bliža porod. Te mati kraljica belgijska je tudi tam. Če porodi princesinja princa, utegne ta kedaj naš cesar biti. — Finančni minister je izrekel, da je uravnava gruntnega davka dokončana ter da bodo $22\frac{7}{10}\%$ od čistega dohodka pobirali do l. 1895. — Slovenci so v Goriškem sijajno zmagali, tudi v Tolminskem. Slava in čast slovenskim volilcem! Izvoljeni so dr. Jožef in dr. Nikolaj Tonkli, Rojic, Kovačič, Abram in Mohorčič, skoraj vsi jednoglasno. Tudi v Istriji so združeni Hrvatje in Slovenci prvič izpipali vsaj 4 poslanstva. V Kopru sta zmagala Spinčič in Križanac in Volovskem Laginja in Strk; drugod so propali. Za prvi začetek je to veliko. — Kranjska ima sedaj zopet svoj slovenski deželni zbor. Deželni glavar je grof Thurn, namestnik ljubljanski župan Graselli. Obravnava je slovenska. Grof Thurn govori gladko in pravilno slovenski. V prvej seji so cesarju trikrat gromovito zaklicali: živijo in Slava. Stari Schrey in Deschmann in še nekaj izmed 10 liberalno-nemških pristašev je prav revno zmes hripalo hoch. Na predlog Svetičev so izvoljeni bili poslanci iz vseh skupin, da sestavijo cesarju pismo udanosti. V drugi seji je slovensko ovo pismo, sestavljeno od poslanca Šukljeja, bilo jednoglasno sprejeto in izvoljen bil novi deželni odbor. Dr. Vošnjak je zopet odbornik. Tretja seja bo 11. julija. Med tem se pripravlja Ljubljana, prvo slovensko mesto, da cesarja dostojno sprejme. Iz Hrvatskega pridejo cesarja v Ljubljani pozdravljat ban Pejačević, kardinal Mihajlovič in več gospodov. — Na Dunaji je profesor Maasen nemškim liberalcem povedal, kako neumno da kljubujejo tudi Slovanom pravičnej vladi. To pa je 30 nemških profesorjev tako piknolo, da so ga v objavljenem listu napali in zasramovali. Slabi zgled porabili so kmalu tudi „študentje“ in Maasna začeli očitno zasramovati in upijati: pereat, t. j. naj pogine.